

పెద్దలకు మేల్త్రమ

శిష్యులకు ప్రాముఖ్యం

చాలా కాలంనుంచి నన్నొక సందేహం పట్టి వీడిస్తుంది. అదేమిటంటే మనిషి, ఎప్పుడు - ఎన్నేళ్ళకి పెద్దవాడౌతాడా అని. సందేహ నివృత్తి కోసం ఎందరినో అడుగుతూ వచ్చాను.

"నలభై దాటితే మగవాడు పెద్దవాడైపోయినట్టే లెక్క. ఎందుకంటే" అప్పటికంటే మనసులో శృంగారమూ, వొంట్లో ఓపికా మూలన పడిపోతాయి." అన్నాడు ఊరికి శృంగారమే కొలబద్దగా చేసుకున్న ఓ పెద్దమనిషి. "నలభైలో పునర్ యౌవనం ఆవిర్భవిస్తుందంటారు కదా" అంటూ నేనతని మాటలను ఖండించలేదు. ఎందుకంటే- నాకు కావలసింది విషయం కాని వాదన ఎంత మాత్రమూ కాదు.

మరొక పెద్దవారి నడిగాను నా మనసులోని సంశయం.

"చిక్కు ప్రశ్నోయ్. రహస్యం చెప్పేసేదా!" అన్నాడాయన కొంటెగా చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

"సెలవివ్వండి దయచేసి" అన్నాను వినయంగా.

"ఏమనిషి - తన దృష్టిలో తానెన్నటికీ పెద్దవాడు కాడు పెద్దవాడు కావడమనేది - మనిషికి - తప్ప చేసినట్టో, కిక్ అనుభవించడంలాగో అనిపిస్తుంది. అందుకు" అన్నాడాయన గంభీర పదనంతో.

వారి మాటలలో నిజం లేకపోలేదనిపించింది కాని.... పెద్దల మాటను ధిక్కరించటం కాదుకానీ.. ఆయన వాక్కుచ్చిన దానిలో అబద్ధమూ లేకపోలేదేమో అనిపించింది.

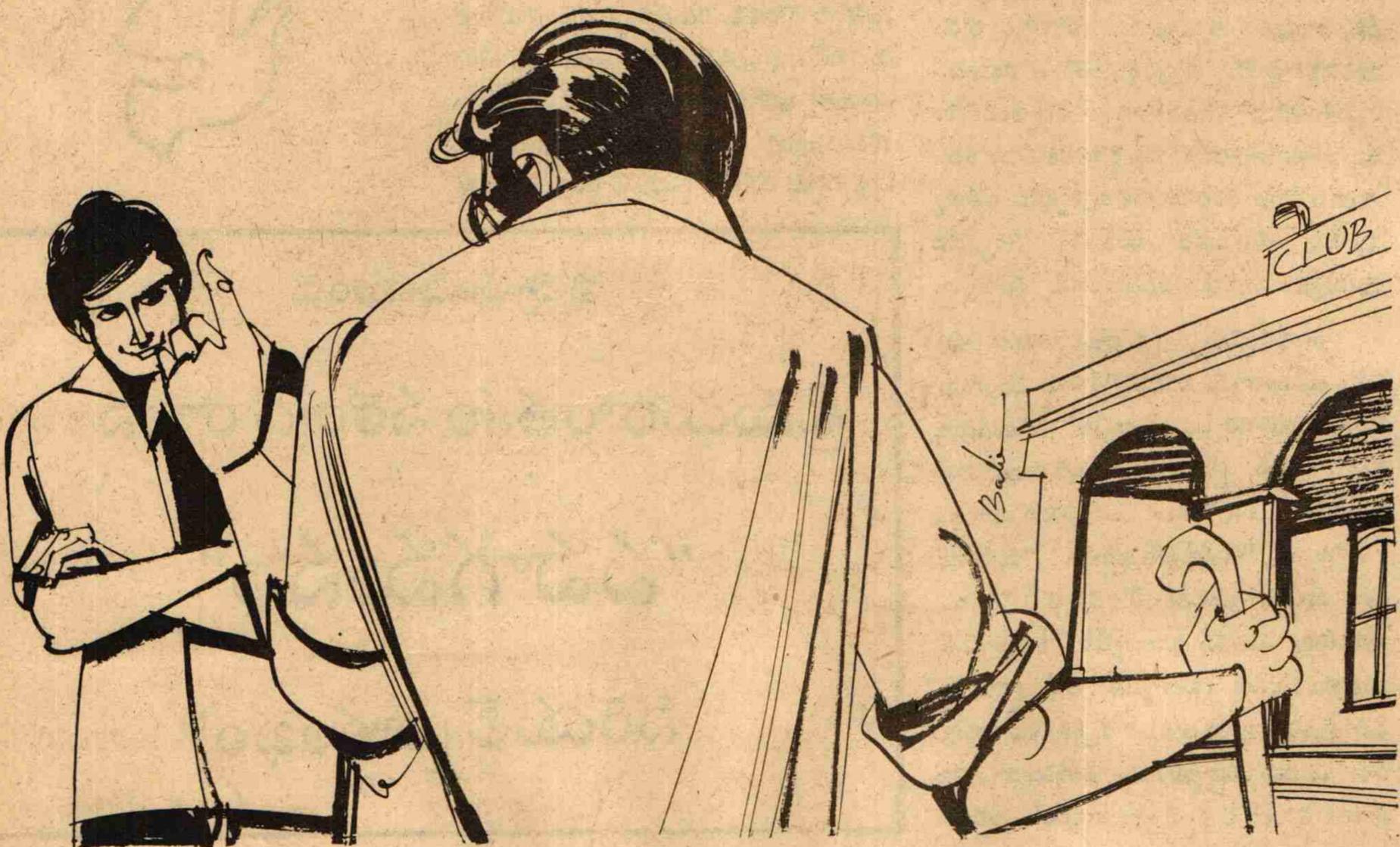
పట్టువదలని విక్రమార్కుడిలా నేను నా ప్రశ్నకు నాకు నచ్చే జవాబు కోసం ప్రయత్నించడం మాత్రం మానలేదు.

"భార్య ఉండగా భర్త పెద్దవాడు కాడోయ్. ఎందుకంటే సరస శృంగార వేళల ఆమె అతన్ని - 'మీకేం, బాలాకుమారులు' అంటూ ఉంటుంది అతనికి పళ్ళుడిపోయినా, తల పండిపోయినా." అని వొకరంటే;

"షష్టిపూర్తిని వృద్ధాప్యానికి - అదే - పెద్దరికానికి ప్రారంభంగా భావించ వొచ్చునోయ్" అన్నారు మరొకరు.

కొందరరవై అంటే - మరి కొందరు ఏటా ఎనిమదన్నారు. ఏటా ఐదన్న వారూ ఉన్నారు. వీళ్ళందరూ - ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన - పదవి వికాస వయస్సుని పెద్దరికంగా భావించి చెప్పినవారు. నాక, సంతృప్తి కలగలేదు.

నామట్టుకు నాకు - నేను కిందటి సంవత్సరం చిన్నవాడిననిపిస్తుంది. పుట్టిన రోజున మా ఆవిడ తలంటుపోస్తూ నా వయసు గుర్తుచేస్తూంటే. నాకు నలభై ఐదు

వాస్తే- నలభై నాలుగు చిన్న వయసనిపించింది. ఏభై రెండు వాస్తే- ఏభై వాకది చిన్న వయసనిపించింది. అందుకే- నేను- నిందిన సంవత్సరాలనే తప్ప వచ్చిన యేళ్ళను చెప్పను. ఇది బలహీనత అని ఆత్మ వందననీ నాకూ తెలుసు. కానీ యీ విషయంలో నన్ను నేను జయించుకోలేక పోయాననే వొప్పుకోవాలి.

పుర్రెకు పుట్టిన బుద్ధిలాగే మనసుకి పట్టిన సందేహమూ, తీరే వరకూ వొదలదు కదా.

పుస్తకాలను.... పెద్దలను.... పిన్నలను.... ఎందరినో అర్థించాను నా ప్రశ్నకు బదులేదని.

ఉస్తకాలూ, వారూ జవాబు చెప్పలేదని కాదు: చెప్పాయి. చెప్పారు. కానీ ఆ జవాబులో ఏ ఒక్కటి నాకు నచ్చలేదు. అదీబాధ. మానవ బలహీనతే అది మరి. జవాబు దొరికితే చాలదు. అది మన మనసుకి నచ్చాలి. అంత వరకూ అన్వేషణే. తప్పదు.

అదవాళ్ళకి పుట్టినట్లు మెట్టినట్లు లాగే మగవాడికి రెండొక్కండవచ్చు మొదటిది జన్మభూమి(పుట్టినవూరు). రెండవది జాబు భూమి(ఉద్యోగం చేసేవూరు). బదిలీ మూలంగా నా ఉద్యోగం వూరు మారింది. కొత్తవూరు చాలా విధాం పాత వూరిలాగే ఉన్నాయి వూరికొక ప్రత్యేకత వుంది. అదేమిటంటే- క్లబ్బు. ఈ క్లబ్బులో ప్రత్యేకమయిన ప్రత్యేకత ఉంది. ఒక వంక పేకాట.... మరో వంక డేబుల్ డెన్నిస్ .... ఒక గదిలో క్యారెమ్మ.... ఆపక్కన చదరంగం....

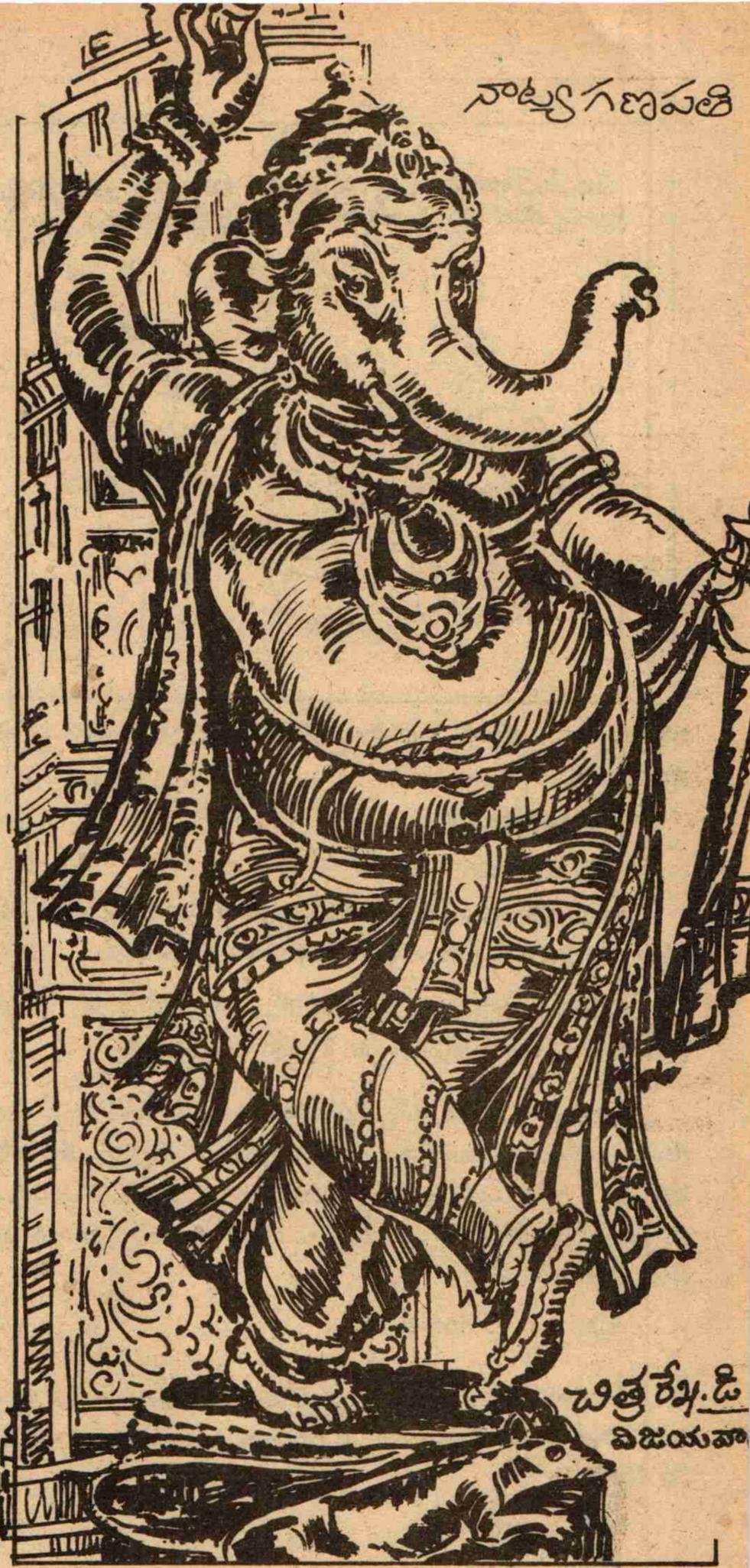
ఎవరికేం కావాలంటే అది.... ఏ వినోదానికావినోదానికి ఇతరులలో సంబంధం లేకుండా కేటాయింపుగా గడులు. ఆరుబయట - దూరంగా డెన్నిస్ కోర్టు. ఇవ తలగా- న్యూస్ పేపర్లు. చిన్న గచ్చు వేదిక. పెద్దవాళ్లు ఆ గచ్చు వేదిక వద్ద కుర్చీలు వేయించుకుని.... వేదిక మీదకు కాళ్ళు జాచి .... పేపరు పఠనమూ.... కబుర్లూ . ఇక్కడతా ఏభై దాదినవారే. ఇదో గ్రూపు. నేనూ దీనిలోనే చేరాను మొదటి రోజే—

ఆయన నన్నాకర్పించేడు. ఆయనపేరు మాధవరావుట. నిమ్మపండు రంగు. పొట్టి పొడవు కాని విగ్రహం. తిరి తండులాలు కలబోసినట్లు పండి పండని జుత్తు. ముఖ్యంగా ఆయన మాటలు. ఎంతో సరదాగా, ఉత్సాహంగా.... క్షణం విరామం యివ్వకుండా... అందరినీ ఆకట్టుకుంటూ.... నవ్విస్తూ.... నవ్వేస్తూ.... యీ వృద్ధులమధ్య....కొంగలలో హంసలాగ ప్రత్యేకంగా గోచరించాడు నా కంటికి....

మెల్లగా పరిచయం సంపాదించాను. స్నేహం పెంచాను. ఆయన ప్రవర్తనలో ఏమీ మార్పులేదు. సాయంత్రమయ్యేసరికి క్లబ్బుకి రావడం... ఉత్సాహంగా ఉల్లాసంగా కబుర్లు చెప్పటం.... నవ్వులు కురిపించడం.... చీకటి పడేసరికి మేమంతా యిళ్ళకి వెళ్ళిపోగా తానేమో ఓగంట పేకాటాడుకుని యింటి ముఖం పట్టడం.

స్నేహం కొంచెం ముదిరాక అడిగాను. "మీరు యింత ఉత్సాహంగా కుర్రాళ్ళకంటే కుర్రాడిగా ఉంటారే.... మరి - యీ ముసలివాళ్ళ మధ్య కెందుకు వస్తారు?"

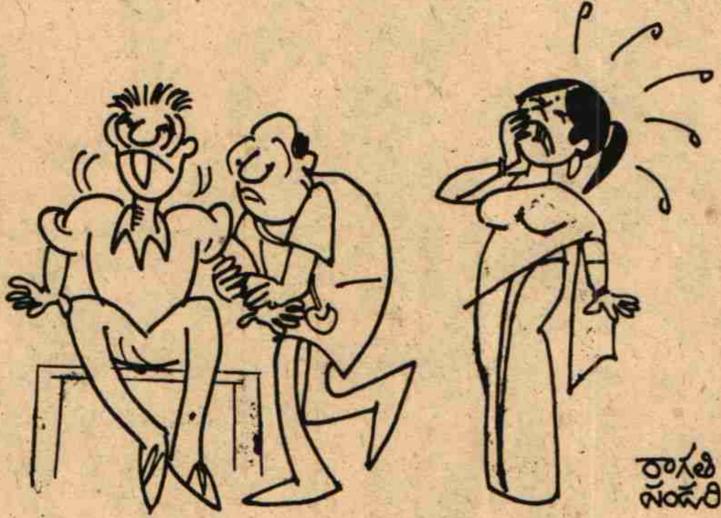
ఆయన- నవ్వేశాడు.... "నిజమే. నేను చిన్నవాణ్ణి. కానీ...." ఏదో చెప్ప బోయి అంతలోనే మానేసుకున్నట్లు ఆగి — "అదంతేలే..." అని తేల్చి వొది లేశారు.

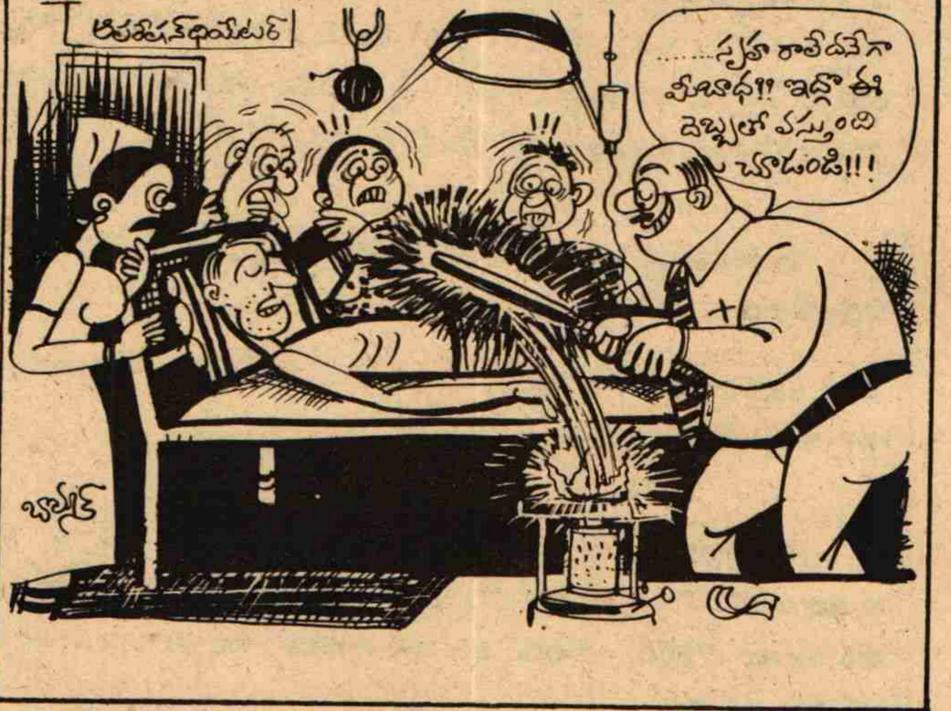
చిత్ర రేఖ.డి విజయవా

నేను మాత్రం వొదిలెయ్యలేదు. ఎందుకో— నా ప్రశ్న కియనవద్దే జవాబు దొరకవచ్చునని నా అంతరాత్మ మరీమరీ చెప్పింది. నిరీక్షిస్తున్నాను. నెంలు గడిచాయి.... కార్మికమంలో ....క్లబ్బులో సాయంత్రాలలో ఏమీ మార్పు లేకుండానే. హటాత్తుగా... ఆ సాయంత్రాలం.... మా గచ్చువేదిక బోసిపోయింది. నా మిత్రులు మాధవరావుగారు. రాలేదు. ఆవేశేశాడు... మరో పన్నెండు రోజులవరకూ ఆయన క్లబ్బుకి రాలేదు మేమంతా.... ఎవరికివాళ్ళం.... మన్నుతిన్న పాముల్లా... నిరుత్సాహంగా...

సూక్ష్మజీవి నాకు నోటి నుండి వెళ్ళిపోయింది నా నోటి నుండి వెళ్ళిపోయింది నా నోటి నుండి వెళ్ళిపోయింది

రాగతి సంకె

నిశ్చైతన్యంగా..... స్తబ్ధంగా..... గడిపాం. మాధవరావుగారు లేరు. మా గ్రూప్ కి జీవకళా లేదు.

ఏమయిందాయనకి?

ఎందుకు రాలేదు?

ఎవరికి తెలియదు. ఆయనది- రెండుమైళ్ళ దూరంలోని పల్లెటూరు. వెళ్ళి కనుక్కునేవారు లేకపోయారు. అందుచేత ఆయన కళ్ళు తెలియలేదు.

ఇవేకూడ చూసి.... ఆయన రాకపోతే- రేపాదివారమే కనుక నేనే వారి వూరు వెళ్ళడామని నిశ్చయించుకున్నాను, క్లిబ్బులో అడుగుపెడుతూ.

ఇంకా ఎవరు రాలేదు. కుర్చీ వేయించుకుని ఒంటరిగా కూర్చుని.... క్లిబ్బు గేటువేపు చూస్తున్నాను. ఇవాళేనా- మాధవరావుగారు- ఎప్పటిలా- తెల్ల లాల్చీ వేసుకుని.... గ్లాస్కోపచే కట్టుకుని.... యువకుడిలా.... చకచక.... చరచర.... చెప్పులు చప్పుడు చేసుకుంటూ.... నవ్వుతూ.... వచ్చి పంకరిస్తారేమో అని ఆశ. పంకరించాలన్న కోరిక.

బదు నిమిషాలు గడిచాయేమో.

గేటుముందు రిక్షా ఆగింది. ఆశ్చర్యపోయాను. సాధారణంగా మా క్లిబ్బు ముందర రిక్షాలాగవు. ఆగినా- దానిలోంచి దిగినవారు మావేపు రారు. పేకాట గడి వేపు సోతారు.

ఎవరో వృద్ధుడు.

తలంతా ముగ్గుబుట్ట. చర్మమంతా ముడతలుపడి.... నడుమువొంగి.... నడవలేక నడవలేక నడుస్తూ.... కర్ర పట్టుకుని....

ఎవరియన?

ఇంత పండు ముసిలికి క్లిబ్బులో ఎంపని? ఏ మనవడికోసమో, కొడుకు కోసమో వస్తున్నారేమో.

ఆయనకి నడక క్రమ తగ్గించి.... కావలసినమాట చెబుడామని.... ఎదురు వెళ్ళాను.

తలవొంచుకుని.... నేలమీదేమాస్తూ.... నడుస్తున్నారు ఆయన. శరీరం- నల్లగా.... కమిలిపోయి.... ముడతలుపడి ఉంది.

"ఎవరుకావాలి తాతగారు? ఏం కావాలి?" అడిగాను.

ఆయన.... ఒక్కసారి.... శక్తిని కూడగట్టుకుని.... తలెత్తి.... కళ్ళదాట

పడిపోకుండా సవరించుకుని వొణుకుతున్న గొంతుతో.... బాధగా.... పెన్నిది కోల్పోయిన పేదకంటే దీనంగా.... మల్లగా అన్నారు- కళ్ళలో నీళ్ళతో "నేనోయ్ మాధవరావుని"

నివ్వెరపోయాను.

నేను చూస్తున్నది.... వింటున్నది.... నిజమేనా అనిపించింది. నమ్మలేక పోతున్నాను. ఒక మనిషిలో.... మాధవరావుగారివంటి మనిషిలో.... కేవలం పదిపాను రోజులలో- యింత మార్పు.... మనిషినే గుర్తుపట్టనివ్వనంత మార్పు- సాధ్యమేనా? సంభవమేనా?

అయితే... యింతమార్పుకి- కారణమేమై ఉండాలి?

"జబ్బు చేసిందా? మీ గురించి ఏమీ తెలియలేదన్నాళ్ళూ...." అర్ధా హృదయంతో పరామర్శించి- ఆయనకు అసరాగా చేయి అందించాను.

"జబ్బు కాదోయ్. నాకు జబ్బేమిటి? అంతకంటే భయంకరమైనదే. విపత్కరమైనదే...." ఆయన కంఠం వొడికిపోతుంది.

తీసుకువెళ్ళి.... కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి.... మంచినీళ్ళుండించి.... అప్పుడడి గాను మెల్లగా. ఏం "జరిగిందండీ అసలు?"

ఆయనొకసారి అకాశంవేపు చూశారు.

"నేను పెద్దవాడినై పోయానోయ్.... అంచే.... అదే నేను.... కావాలని కాలేదు.... మా అమ్మ నన్ను హతాత్తుగా పెద్దవాణ్ణి చేసేసింది."

నాకేమీ అర్థం కాలేదు వారి మాటలు. ఆది గ్రహించినట్టే అన్నారు వారు. "ఎప్పుడో అడిగావు కదూ, మనిషినిజంగా ఎప్పుడు పెద్దవాడౌతాడని! ...."

"....కీ...."

"అమ్మ చనిపోతే బెలాడోయ్. మా అమ్మ చనిపోయింది. అక్షణం నుంచే నేను పెద్దవాడినయ్యాను.... చూస్తున్నావుగా...."

అవాక్కయి పోయాను.

ఆయనను చూస్తూంటే ఆయన నిగ్గు తేల్చిన నిజాన్ని తన మీదే సోదాహరణగా నిరూపిస్తూంటే- ఇంకేమనగలను?

నిజమే అనిపించింది.

మనిషి- వయసు వల్ల పెద్దవాడు కాకు.. అమ్మ ఉన్నంత కాలం ఆ అదృష్టవంతుడు చిన్నవాడే ఎంత వయసు వచ్చినా వొంటి మీదకి!